

STATISTIKANÕUKOGU KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tallinn

10.03.2026 nr 1-5/26/008

Algus kell 14.00, lõpp kell 16.35

Juhatas Hede Sinisaar

Protokollis Anneli Saarma

Protokoll koostatud 11.03.2026

Osa võtsid Urmet Lee, Raoul Lättemäe, Raivo Ruusalepp, Reelika Leetmaa, Tarmo Luumann, Kadri Land, Marko Udras

Puudusid Pille Lehis, Mari-Liis Jakobson, Andrus Alber

Kutsutud

Tervise Arengu Instituudi tervisestatistika osakonna juhataja Jane Idavain

Kliimaministeeriumi Strateegia, analüüsi ja digiarengu osakonna juhataja Merilin Olo

Rahandusministeeriumi Halduspoliitika valdkonna halduspoliitika asekanstler Kaur Kajak

Statistikaameti peadirektori asetäitja andmeteenuste alal Kaido Paabusk

Statistikaameti peadirektori asetäitja andmehalduse ja andmeteaduse alal Liina Osila

Statistikaameti partnerlussuhete juht Jaana Tael

Koosoleku avas Hede Sinisaar. Kinnitati päevakord.

Päevakord

1. Ülevaade SA 2025. a töö tulemustest ja arendustest + Statistikaameti 2025. aastaaruanne
2. Statistikanõukogu 2025. aastaaruande koostamine
3. Muud küsimused
4. Kohtumine statistikaameti peadirektori kandidaadiga ja nõukogu arvamuse koostamine

1. Ülevaade SA 2025. a töö tulemustest ja arendustest + Statistikaameti 2025. aastaaruanne

Jaana Tael andis ülevaate Statistikaameti 2025. aasta tegevustest, mis olid üles ehitatud nelja strateegilise valdkonna järgi - andmeteenused, andmehaldus, andmekirjaoskus ja organisatsiooni areng. Aasta peamine fookus oli ettevõtjate halduskoormuse vähendamine ja uue andmekogumise rakenduse juurutamine. Samal ajal valmistuti üleminekuks teenusepõhisele juhtimisele.

Andmeteenuste valdkonnas oli riikliku statistika programmi eelarve ligikaudu 15 miljonit eurot ning statistikatööd jaotati teist aastat järjest 18 valdkonnaks. Programmi väliseid töid tehti enam kui miljoni euro ulatuses. Andmehalduse valdkonnas tehti koostööd ligi kahekümne asutusega, et ühtlustada põhimõtteid ja parandada andmekvaliteeti. Andmekirjaoskuse arendamine jäi 2025. aastal tagaplaanile, kuid teavitustööd siiski jätkati ja anti välja Albert Pulleritsu preemia. Koostööd tihendati erialaliitudega, et laiendada uute andmeallikate kasutust ja toetada ettevõtjate halduskoormuse vähenemist. Käivitati ka mobiilsideandmete projekt, mis kasutab privaatsust säilitavaid tehnoloogiaid, vastates ühiskonna kasvavatele ootustele andmekaitse osas.

Organisatsiooni sees oli töötajate vabatahtlik volavus ligi kümme protsenti, kusjuures peamiseks lahkumise põhjuseks on palgatase. IT-süsteemide haldamine on jätkuvalt suur väljakutse, kuid taakvara arvu on viimastel aastatel oluliselt vähendatud, mis on suurendanud tööprotsesside tõhusust. Kvaliteedivaldkonnas keskenduti tarbijahinnaindeksi meetodika ja makromajanduslike protsesside

parandamisele. Rahvusvaheliselt osaleb Statistikaamet aktiivselt OECD ja ÜRO statistikabüroode töös, kus Eesti on hinnatud kui üks edumeelsemaid liikmeid.

Arutelu leiti, et aastaaruanne on hästi struktureeritud, kuid strateegiliste näitajate langus vajab täpsemat selgitust. Rõhutati ka vastamismäärade tähtsust, sest isegi väikesed langused mõjutavad kvaliteeti märkimisväärselt. Avaldumiskalendri puhul rõhutati, et oluliste näitajate kuupäevi tuleb hoida fikseerituna, samas kui muudes valdkondades võiks olla rohkem paindlikkust. Uute metoodikate kasutuselevõtt võib nõuda tähtaegade muutmist ja lisaselgitusi, kuid muudatusi tuleb alati varakult kommunikeerida, et säilitada usaldus statistika vastu.

OTSUSTATI:

1.1. Võtta informatsioon teadmiseks.

2. Statistikanõukogu 2025. aastaaruande koostamine

Hede Sinisaar andis teada, et nõukogul oli möödunud aastal viis kohtumist, mille arutelud hõlmasid nii korduvaid kui ka uusi teemasid. Olulisimateks läbivateks küsimusteks olid statistikaprogramm ja statistikasüsteem, samuti tarbijahinnaindeks (THI), makromajandus, andmehaldus, riigi rahanduse reservatsioon ning mitmesugused arendusprojektid. Olulisel kohal olid ka kvaliteedijuhtimine ja kvaliteedinäitajad, mida on vaja käsitleda põhjalikumalt ka edaspidi.

Statistikanõukogu aastaaruandes kajastatakse tavapäraselt statistikaprogrammi ülevaadet, Eesti Panga töid, nõukogu töökorraldust ja aasta kokkuvõtet. Aruande esitamise tähtaeg on aprilli lõpus. Hede Sinisaar kutsus liikmeid kaasa mõtlema, milliseid teemasid sel aastal eraldi esile tõsta.

Arutelu käigus toodi välja, et aruandes võiks kajastada mõningaid esile kerkinud teemasid, sealhulgas kvaliteedijuhtimine ja kvaliteedinäitajate ühtne käsitlemine, volavusega seotud kitsaskohad, andme- ja arendusteemade olulisus ning andmevaldkonna ja tehisintellekti kiire arengu mõju statistikaameti tööle. Lisaks arutati statistikanõukogu rolli ja mõju, viidates Eurostati soovitusel oma eesmärk ja funktsioon selgemalt läbi mõtestada ning võimalusele muuta nõukogu paindlikumaks ja reageerimisvõimelisemaks.

Lepiti kokku, et koostatakse aastaaruande esimene versioon, mida saab seejärel liikmetega jagada ja vajadusel täiendada, enne kui liigutakse lõpliku vormistamise suunas. Aruande kinnitamine on järgmise, 16.aprillil toimuva nõukogu nõupidamise päevakorras.

OTSUSTATI:

2.1. Jätkata aastaaruande redigeerimist kirjalikult ühise tekstitöötluskanali kaudu.

3. Muud küsimused

Teemat ei käsitletud.

4. Kohtumine statistikaameti peadirektori kandidaadiga ja nõukogu arvamuse koostamine

Statistikanõukogu liikmed vestlesid kandidaadiga ning esitasid talle küsimusi. Peale vestlusringi arutasid liikmed omavahel kandidaadi sobivust ametikohale ning kujundasid ühise arvamuse. Ühehäälselt otsustati toetada kandidaadi valimist statistikaameti peadirektoriks.

OTSUSTATI:

4.1. Toetada avaliku teenistuse tippjuhtide valiku komisjoni esitatud kandidaadi sobivust statistikaameti peadirektori ametikohale.

LISA: Statistikanõukogu_10.03.2026_esitlus

(allkirjastatud digitaalselt)

Hede Sinisaar

(allkirjastatud digitaalselt)

Anneli Saarma